

Mokesčių našta keičiasi visiems smulkiems verslams: kokios naujovės laukia

Publikuota: 2018-10-30

„Reuters“ / „Scanpix“ nuotr.

[Vytautas V. Žeimantas „Verslo žinios“](#)

Nuo kitų metų savarankiška veikla užsiimantiems asmenims mokesčių našta keisis, tačiau nebūtinai į didesnę pusę: daug kas priklauso nuo pajamų dydžio, veiklos rūšies ir požiūrio taško.

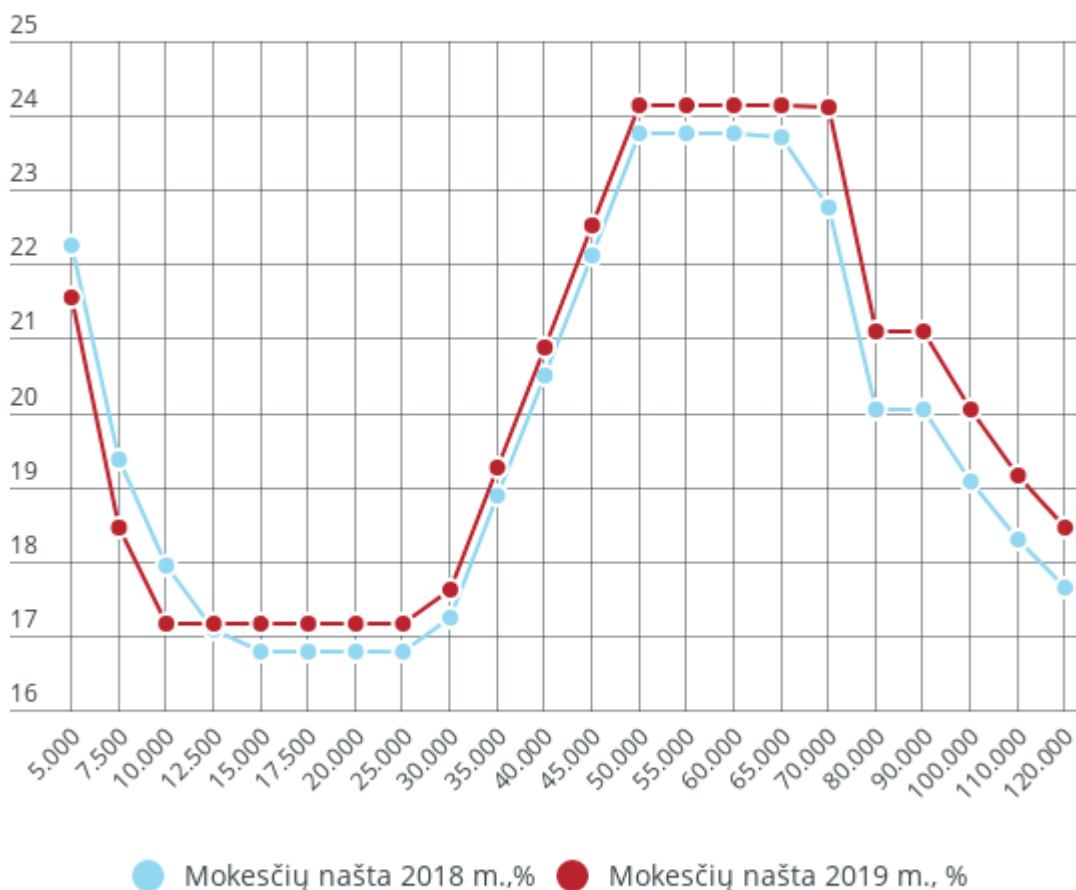
Individualios veiklos pajamoms iki 12.500 Eur mokesčių našta mažėja, o stambūs ūkininkai netenka dabar taikomų palankių „Sodros“ įmokų „lubų“. Nuo kitų metų keičiasi tiek pajamų mokesčio skaičiavimo taisyklės, tiek „Sodros“ įmokų tarifai.

Jolanta Restenyte, UAB „TaxCube“ projektų vadovė, atkreipia dėmesį, kad gyventojų pajamų mokesčio pakeitimai jau patvirtinti, o „Sodros“ tarifai dar laukia Vyriausybės ir Seimo pritarimo.

Nuo kitų metų individualios veiklos (IV) pajamoms iki 12.500 Eur tenkanti mokesčių našta sumažėja apie 1 procentiniu punktu. Privalomojo sveikatos draudimo (PSD) įmokas nuo IV pajamų reikia mokėti bent jau nuo minimalios mėnesinės algos (MMA). Šis dydis kitais metais auga, tačiau PSD tarifo sumažėjimas nuo 9 iki 6,98% nusveria lėkštes IV naudai.

Individualiai veiklai tenkanti mokesčių našta*, %

Šaltinis: TaxCube, *sąnaudos sudaro 30% pajamų.

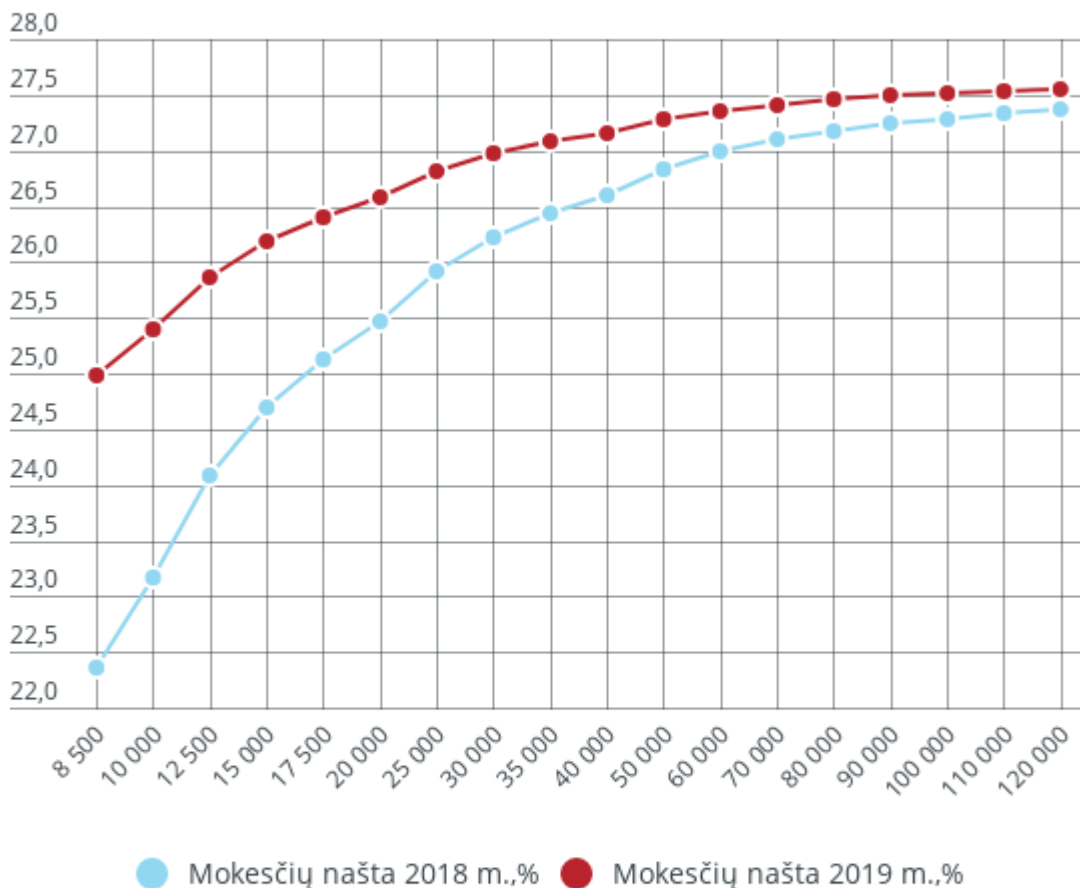
„Valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifas nuo 28,9% mažėja iki 12,52%, tačiau šios įmokos bus skaičiuojamos jau ne nuo pusės, o nuo visų pajamų, – komentuoja p. Restenytė. – Viską įvertinus, mokesčių našta IV nuo 12.500 Eur per metus didėja 1–1,5 procentiniu punktu.“

Privalomos išmokos

Mažosios bendrijos (MB) mokesčių naštos palyginimas priklauso nuo prielaidų. MB narys savoms reikėms iš MB privalo išsimokėti bent jau MMA lygią sumą ir ji apmkestinama „Sodros“ įmokomis. Šiomet MMA yra 400 Eur, o kitais metais tiek dėl Vyriausybės sprendimo ją padidinti, tiek dėl jos padauginimo iš koeficiento 1,289 MMA auga iki 556 Eur. Vadinasi, MB narys didesnę sumą turės išsimokėti su „Sodros“ įmokomis ir mažesnę skirstydamas pelną. Tokiu atveju 8.500 Eur per metus norinčiam išsimokėti MB nariui našta padidės nuo 22,36 iki 24,99% (kai įmonei taikomas 15%

pelno mokesčio tarifas). Tačiau, padarius prielaidą, kad ir šiemet, ir kitais metais toks narys savo reikmėms išsimoka po 556 Eur per mėnesį, pokyčiai nėra tokie dideli.

MB nariui tenka mokesčių našta

*Daroma prielaida, kad 2018 m. MB narys savo reikmėms kas mėnesį išsiima 400 Eur, o 2019 m. - 555 Eur. Kitą sumą išsimoka kaip paskirstytą pelną.

Šaltinis: TaxCube

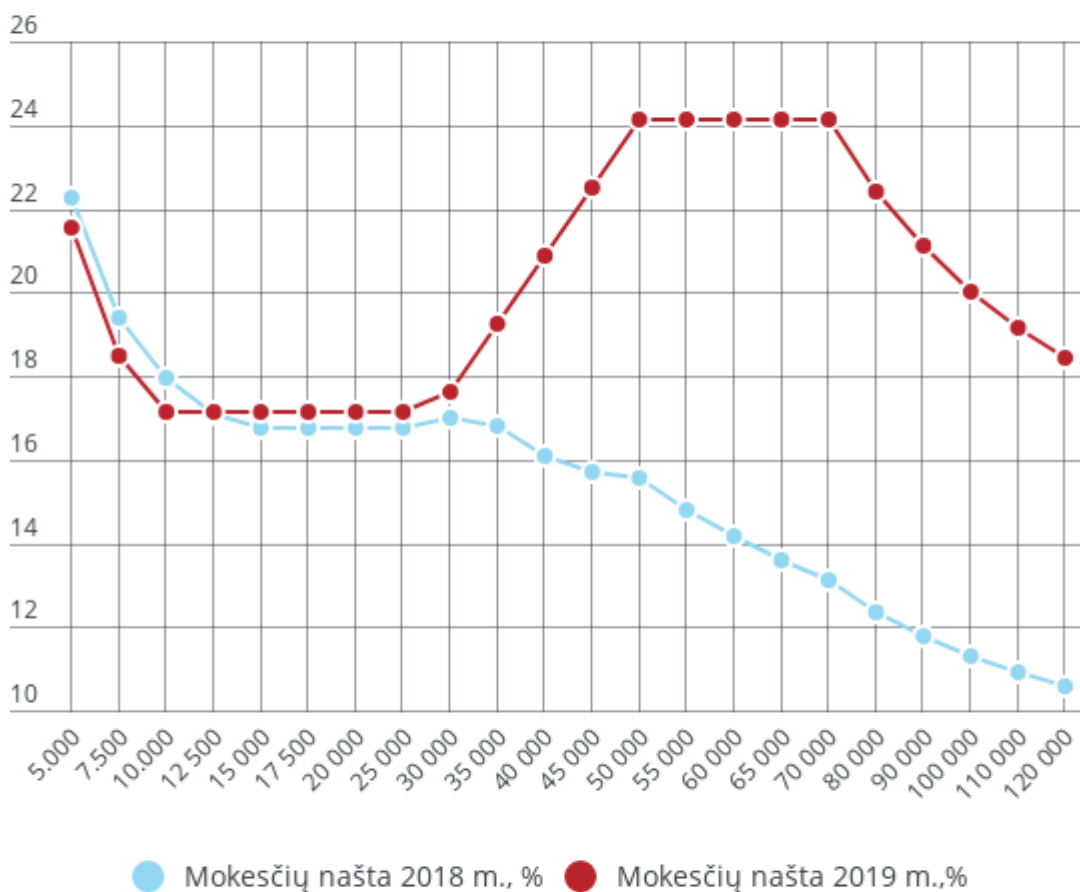

Keičiasi ir autorių apmokestinimas – ypač tų, kurie su įmone nesusiję darbo santykiais. Anot p. Restenytės, tokių autorių pajamos pagal Valstybinio socialinio draudimo įstatymą nėra priskiriamos individualios veiklos pajamoms, todėl darbdaviui prieš išmokant autorinius tenka pareiga išskaičiuoti mokesčius. Kai darbdavio „Sodra“ nuo kitų metų persikels darbuotojui, ji bus išskaičiuojama iš tokių autorinių, todėl, nepersiderėjus jų sumos, autoriui „į rankas“ kitais metais būtų išmokama mažesnė suma. Prievolės dauginti iš 1,289 koeficiento autorinių nėra.

Didėja ir mažėja

Jeigu ūkininko ūkio dydis viršija 4 ekonominio dydžio vienetus (EDV), o jo metinės pajamos didesnės kaip 45.000 Eur, jam mokesčių našta gali padidėti, nes nuo kitų metų tokiems ūkininkams gerokai pakyla „Sodros“ įmokų „lubos“ – nuo dabar galiojančių 14 VDU (vidutinis darbo užmokestis) iki 43 VDU. Auga ir pats VDU, nes jis nuo kitų metų dauginamas iš 1,289 koeficiento. Šiuo metu ūkininkams taikomos gerokai žemesnės „lubos“ nei kitoms individualios veiklos rūšims (28 VDU). EDV yra santykinis ūkio dydį įvardijantis vienetas – 4 EDV ūkis gali turėti apie 15 ha įvairių pasėlių.

Ūkininkams tenkanti mokesčių našta*

*ūkio dydis didesnis kaip 4 EDV, o sąnaudos - 30% pajamų.

Šaltinis: TaxCube

- [Nauda darbuotojams, nuo kurios nereikia mokėti mokesčių](#)
- [Naujose įmonių kortelėse VMI skelbs duomenis ir apie PVM atotrūki](#)
- [Pristato naują mokesčių ir pensijų skaičiuoklę](#)

Anot p. Restenytės, ūkininkai turi nemenką išimtį – jeigu jie nėra PVM mokėtojai, parduoda produkciją kitiems gyventojams ar žemės ūkio bendrovei, jiems nereikia deklaruoti ir mokėti pajamų mokesčio net ir tuomet, kai jų ūkis pasiekia 4 EDV. Tokiems ūkininkams mokesčių našta nuo kitų metų mažėja reikšmingai, nes „Sodros“ tarifas traukiasi nuo 28,9 iki 12,52%.

Šis tarifas mažėja ir kitoms veikloms, tačiau joms kartu auga ir „Sodros“ įmokų bazė – „Sodros“ įmokos bus skaičiuojamos ne nuo 50%, o nuo visų apmokestinamųjų pajamų. Ūkininkai „Sodrai“ moka nuo MMA. Šis dydis nuo kitų metų irgi auga, tačiau ne tiek, kad atsvertų teigiamą mažesnio „Sodros“ tarifo efektą. Jiems mokesčių našta kitais metais mažėja nuo 1.819 iki 1.298 Eur. Labai smulkūs ūkininkai, kurių ūkis nesiekia 2 EDV, privalo mokėti tik PSD – jiems mokesčių našta per metus didėja nuo 144 iki 155 Eur.

SADM kosmetika

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM) pažymi, kad savarankiškai dirbantiems asmenims siūloma mažinti įmokų tarifus ir taip juos sulyginti su tarifais, kurie taikomi darbo užmokesčiui pagal darbo sutartį. Dėl šios priežasties siūloma plėsti savarankiškai dirbančių asmenų apmokestinamąją bazę iki 100% pajamų ir nustatyti metines 43 VDU dydžio įmokų „lubas“. Anot ministerijos, 43 VDU įmokų „lubos“ po reformos iš esmės atitinka 28 VDU „lubų“ lygmenį, kuris egzistuoja šiuo metu. Didžiajai daliai savarankiškai dirbančių asmenų kitais metais liks galioti 15% gyventojų pajamų mokesčio (GPM) tarifas, o individualių įmonių savininkams, mažųjų bendrijų nariams, TŪB, KŪB nariams bus taikomas 20% GPM. Linas Kukuraitis, socialinės apsaugos ministras, tvirtina, kad siūlomi pokyčiai savarankiškai dirbantiems asmenims yra iš esmės techninis pokytis, kurio reikėjo dėl to, kad po mokesčių reformos sumažėjo įmokų tarifai, o gyventojų pajamų mokestis šiai asmenų grupei su viena išimtimi išliko mažesnis.

„Jeigu nieko nebūtume keitę, tai būtų sudarę sąlygas plėstis vadinamajam „gyvulių ūkiui“ mokesčių sistemoje. Išplėtus mokesčių bazę, daliai savarankiškai dirbančių asmenų grupių apmokestinamoji našta išlieka panaši, kitiems nedaug išauga, dar kitiems netgi sumažėja“, – sako p. Kukuraitis.

Plačiau: <https://www.vz.lt/finansai-apskaita/2018/10/30/mokesciu-nasta-keiciasi-visiems-smulkiems-verslams-kokios-naujoves-laukia#ixzz5VgBG1wVr>